

№13 «Тұлпар» балабақшасы  
жалпы ата-аналар жиналысының  
№2 ХАТТАМАСЫ  
«Сөйлеуін дамыту еліне саяхат»  
14.12. 2022 жыл.

Қатысқандар: меңгерушісі – Керимбекова Г.Б..  
әдіскер - Каюмова К.Р.  
мейірбике - Жолжаксинова Л.К.

Күн тәртібі:

Мақсаты: Бала тұлғасын жан-жақты дамытуда сөйлеу мәнерін ашу

Міндеттері: ата-аналарды мектеп жасына дейінгі балалардың сөйлеуінің даму ерекшеліктерімен таныстыру; үйде баламен ойнауға пайдалы сөйлеу ойындарын енгізу; балалардың коммуникативті қасиеттерін дамытуға ықпал ету; қарым-қатынас мәдениетін тәрбиелеу; ата-аналарды педагогикалық үдеріске және балабақша өміріне қатыстыру.

Ата-аналар жиналысының жұмыс жоспары.

1. Кіріспе сөз – балабақша меңгерушісі Керимбековой Г.Б.

2. «Отбасы мен балабақша жағдайында балалардың сөйлеуін дамыту» тақырыбы бойынша тәрбиешілердің сөзі – тәрбиешілер Кашина Т.В., Колесниченко М.В.

3. Жаңа жылға дайындық – әдіскер Каюмова К.Р.

Ата-аналар жиналысының барысы.

1. **ТЫҢДАЛДЫ**: меңгеруші Керимбекова Г.Б.

Ата-аналар жиналысына уақытыңызды бөліп келгендеріңізге рахмет. Отбасы баланың дамуында жетекші рөл атқаратындықтан, отбасы адамды дүниеге келгеннен бастап тәрбиелендіретін, сыртқы әлеммен таныстыратын, балаға алғашқы білім мен дағдыны беретін қайнар көзі. Тек ата-ана мен балабақшаның бірлескен күшімен ғана бала тәрбиесі мен дамуындағы кез келген мәселені шеше аламыз. Бүгін біз адамның ең маңызды танымдық процестерінің бірі - сөйлеудің дамуы туралы сөйлесетін боламыз

2. **ТЫҢДАЛДЫ**: тәрбиеші Кашина Т.В. Алдымен біз «Сөйлеу» деген не екенін анықтап алуымыз керек (*ата-аналардың пікірлері*)

Сөйлеу – адамға айналадағы дүниені танып-білуге, өз білімі мен тәжірибесін басқа адамдарға беруге, кейінгі ұрпаққа жеткізу үшін өңдеуге мүмкіндік беретін адам қызметінің маңызды элементі.

Сіз қалай ойлайсыз, осы барлық мектепке дейінгі жастағы жылдар бойына сөйлеуді дамытудың негізгі міндеттері қандай? Баламен біз немен айналысуымыз керек? (*Ата-аналарға өз ойларын айтуды ұсыну*)

Осылайша, сөйлеуді дамытудың негізгі міндеттері бүкіл мектепке дейінгі жаста шешілуі қажет. Бұл

Дыбыстық және интонациялық сөйлеу мәдениетін қабылдау.

Сөйлеудің грамматикалық құрылымын қалыптастыру.

Сөздік қорын байыту.

Өңгімелеуге, байланыстырып сөйлеуге үйрету.

Сөйлеудің қай жағы сізді мазалайтыны туралы сізбен сөйлесейік? (ата-аналар жиналысының тақырыбы бойынша ата-аналардың ойлары).

Балабақшада баланың сөйлеуін дамыту жұмыстары әртүрлі іс-шараларда жүргізіледі; сөйлеуді дамытуға арналған ұйымдастырылған қызмет бойынша, сондай-ақ басқа ҰҚ бойынша; ҰҚ-тен тыс - ойын және көркемдік қызметте; күнделікті өмірде.

Мектеп жасына дейінгі баланың сөйлеуін дамыту үшін қоршаған өмір туралы және көркем әдебиетті оқу процесінде білім мен түсінікке негізделген сөйлеудің сөздік және грамматикалық құрылымын байыту үлкен маңызға ие болады. Ертегі барлығына қажет – үлкенге де, кішкентай балаға да. Ертегімен тыныштандыруға, көңіл күйін көтеруге, басқаны

жақсы түсінуге, өзінің көңіл күйін жақсартуға болады. Ертегі уақытты қысқартуға, адамгершілік түсініктермен танысуға, бала мен ата-ананы жақындатуға көмектеседі.

Балалар бір шығарманы бірнеше рет тыңдағанды ұнатады;

Балаларға тапқақтарды, санамақтарды, жұмбақтарды жатқа үйрету.

Не айтылып жатқанын, басты кейіпкерлердің не болғаны туралы сұрау;

Мазмұны бойынша сұрақтар қою арқылы ертегілерді қайталауға үйрету; мазмұнын айтып беру арқылы бала өз ойын анық, дәл, толық, дәйекті түрде жеткізуге үйренеді;

Балаңызға кітап оқуды қалай пайдалы және қызықты етуге болады? Ол үшін бала осы процеске белсенді қатысуы керек. Бұны қалай істейді?

Сұрақ қойыңыз. Кітап кейіпкерлері сәбилерге түсіну және бақылау дағдыларын дамытуға көмектеседі. Оқыған кезде оларға әртүрлі сұрақтар қойыңыз, мысалы: «Егер Алёнушка мен Иванушка су үшін тауға бару керек болса, қалай ойлайсыз, бұл тау қаншалықты биік болуы мүмкін: үлкен үй сияқты ма, әлде кішкентай, құмырсқаның илеуіндей ме?» «Олардың шелегі қандай түсті?» .

Оқыған әдеби шығармаңызды сипаттаңыз. Егер сіздің балаңыз оқудан жалықса, оның оқығанына еліктеуін сұраңыз. Ол, мысалы, үш аю туралы ертегідегі Машеньканың бойына қарай орындықтарда қалай өлшегенін немесе атасы шалқанды қалай сүйреткенін көрсетсін. Әңгімеден аулақ болыңыз. Балаға белгілі ертегінің немесе әңгіменің бірнеше жолын немесе бетін оқып көріңіз, содан кейін одан жалғасын ойлап табуды сұраңыз, осылайша баланың қиялын оятасыз, сонымен қатар сөздік қорын кеңейтуге және әр түрлі жағдайларда шешім қабылдауға үйренуге көмектесесіз.

Балаларға ертегі айтыңыз, оқып беріңіз. Ал жақсы білетін ертегілермен ойнауға да болады (*ата-аналар ертегі ойнауға шақырылады*).

СӨЗ СӨЙЛЕДІ тәрбиеші Колесниченко М.В. Әйгілі орыс физиологы Иван Павлов былай айтқан: «Қолдар басты үйретеді, содан кейін ақылды бас қолдарды үйретеді, ал шебер қолдар қайтадан мидың дамуына ықпал етеді».

Саусақ ойындары мен жаттығулары олардың бірлігі мен өзара байланысында баланың ұсақ моторикасын және сөйлеуін дамыту үшін әмбебап құралы болып табылады. «Саусақ» гимнастикасы арқылы мәтіндерді жаттау сөйлеуді, кеңістіктік ойлауды, зейінді, қиялды дамытуды ынталандырады, реакция жылдамдығы мен эмоционалды мәнерлеуге тәрбиелейді. Бала өлең мәтіндерін жақсы есте сақтайды; оның сөйлеуі мәнерлі болады.

Сөйлеуді дамытудың өте маңызды факторы саусақ ойындарында барлық еліктеу әрекеттері өлең жолдарымен бірге жүреді. Өлеңдер балалардың назарын аударады және оңай есте сақталады. Ырғақ пен өзгермейтін сөз тәртібі, кішкентай балаға арналған рифма - бұл сикырлы, жұбаныш пен тыныштандыратын нәрсе (ата-аналарға арналған бірнеше саусақ ойындары).

Баланың сөйлеуін дамыту үшін артикуляциялық гимнастиканың маңызы зор.

Тіл – сөйлеу мүшелерінің негізгі бұлшықеті. Ол үшін, кез келген басқа бұлшықеттер сияқты, гимнастика қажет. Мақсатты қозғалысты, яғни дыбысты айтуды жүзеге асыру үшін тіл жеткілікті түрде дамыған болуы керек. Дыбыс айтудың кемшіліктері баланың эмоционалдық, психикалық жағдайын нашарлатады, оның дамуына және құрдастарымен қарым-қатынасына кедергі келтіреді. Болашақта бұл мәселенің пайда болуына жол бермеу үшін артикуляциялық гимнастикамен мүмкіндігінше ертерек айналысқан жөн.

Артикуляциялық гимнастиканы айна алдында орындау қажет. Бала тілдің не істеп жатқанын көруі керек. Біз, ересектер, тілдің қазіргі уақытта қай жерде екенін ойламаймыз: жоғарғы тістердің артында немесе төменгі тістердің артында. Бізде артикуляция автоматтандырылған дағды болып табылалы, ал бала бұл автоматизмді көру арқылы қабылдауы керек.

Гимнастикамен күніне 2-3 рет 3-4 жаттығу жасау керек.

Ата-аналар үшін артикуляциялық гимнастика жүргізіледі.

«Боран» сөйлеу ойыны / сурет экранында /

«Сорап» сөйлеу ойыны

Жаңылтпаштар.

3. Жаңа жылға дайындық.

Негізгі сұрақтар:

Мерекеге топты рәсімдеу.

Ата-аналарға «Ақшақар» сайысқа қатысу ұсынылады.

Жиналыстың қорытындысы:

Бүгін біз сіздермен бірге жақсы, нәтижелі әңгімелестік, ойнадық, үйрендік.

Біздің ата-аналар жиналысының шешімі қандай болуы мүмкін (ата-аналар өз ойларын білдіреді):

1. Үйде баланың сөйлеу тілін дамытуға көңіл бөліп, онымен көбірек араласу. Балаға ертегілер, тақпақтар, санамақтар, жұмбақтар оқып, оларды бірге жаттау.

2. Отбасындағы баланы мүсіндеуге, сурет салуға баулу.

3. Табиғатта көбірек болу, балаларды туған өлке табиғатының сұлулығымен таныстыру.

Біз өз кезегімізде қатысқандарыңыз үшін, белсенділіктеріңіз үшін алғысымызды білдіреміз. Сіздермен бүгін осы қарым-қатынаста болу, біз үшін қуанышты болды. Бүгін білген және есте қалған білімдеріңізді, күнделікті өмірде қолданып, өздеріңізбен бірге алып жүргендеріңізді қалаймын. Сіздердің баршаңызға сәттілік тілеймін!